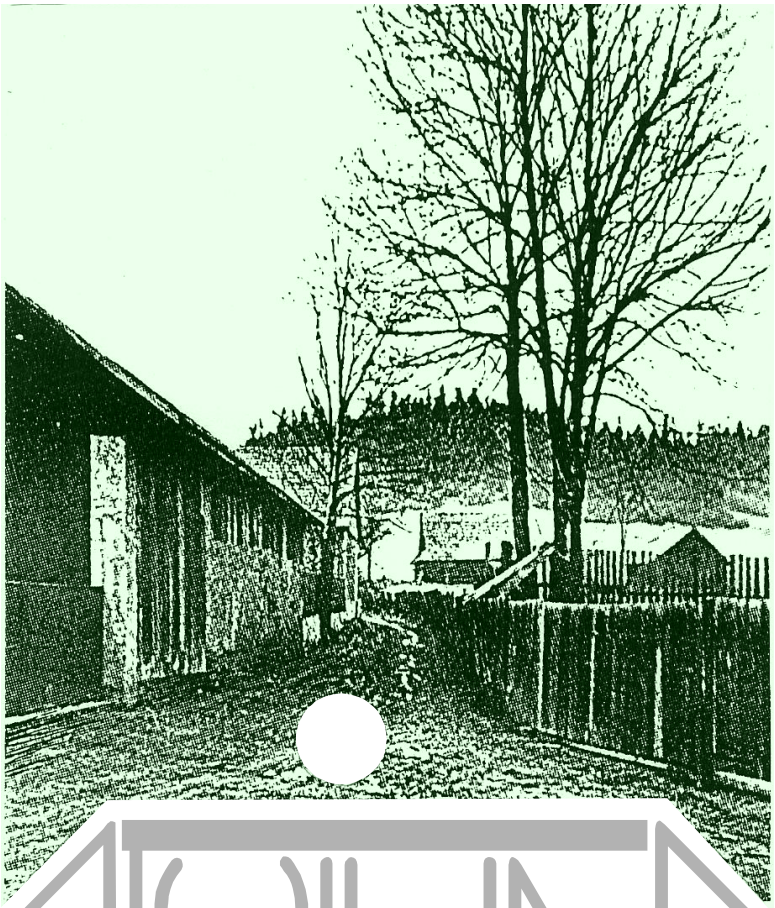

architektonické štúdio ATRIUM,Letná 40, 040 01 Košice, tel / fax: 055-6231587, e -mail : architekti@atrium-archstudio.sk

MATIAŠOVCE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

čistopis

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

marec 2004

***Obstarávateľ**:*

Obec Matiašovce

Okres:

Kežmarok

Kraj:

Prešovský

***Spracovateľ**:*

architektonické štúdio ATRIUM

Letná 40, 040 01 Košice

tel/fax: 055/62 315 87

e-mail:architekti@atrium-archstudio.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Ing. Ján Nárožný
Ing. Vladimír Molčan
Ing. Ladislav Siegfried
Ing. Július Furmaník
RNDr. Vladimír Vráblik
Ing. Michal Burák
Ing. Silvia Fehérová
Jozef Andráši
Ing. Vojtech Pejko
Ing. Ladislav Baran

***Poverený obstarávateľstvom ÚPD*:**
Ing. Jaroslav Lizák

Schvaľovacia doložka - Územný plán obce Matiašovce

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO MATIAŠOVCE ČÍSLO UZNESENIA: 01/2003 DÁTUM SCHVÁLENIA: 28. 03. 2003 PEČIATKA	STAROSTA OBCE MATIAŠOVCE: JÁN GALOVIČ

Zoznam príloh

Grafická časť

číslo výkresu	*názov výkresu*	*mierka*
1	Komplexný výkres funkčného a priestorového usporiadania Širšie vzťahy	1: 5 000 1:40 000
2	Výkres verejnoprospešných stavieb a opatrení vo verejnom záujme	1:5 000
3a	Výkres verejného technického vybavenia: zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovane, vodné toky	1:5 000
3b	Výkres verejného technického vybavenia: zásobovanie elektrickou energiou a plynom, telekomunikácie	1:5 000
4	Výkres verejného dopravného vybavenia	1:5 000
5	Výkres perspektívneho využitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske a lesohospodárske účely	1:5 000
6	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny	1:20 000

Textová časť

A	Sprievodná správa (vložený výkres širších vzťahov M 1:50 000)	
B	Vyhodnotenie perspektívneho využitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske a nelesohospodárske účely	

Obsah

1. Základné údaje ***7***
1.1 Hlavné ciele ***7***
1.2 Vymedzenie riešeného územia
1.3 Vymedzenie záujmového územia ***7***
1.4 Použité podklady a materiály ***7***
1.4.1 Mapové podklady
1.4.2 Ostatné materiály
1.5 Postup spracovania ***7***
1.6 Vyhodnotenie doposiaľ spracovanej ÚPD ***8***
1.7 Väzba na ÚPN – VÚC Prešovského kraja ***8***
1.7.1 Usporiadanie územia a ŽP
1.7.2 Rozvoj rekreácie a turistiky
1.7.3 Ekostabilizačné opatrenia
1.7.4 Doprava
1.7.5 Verejnoprospešné stavby.
2. Charakteristika riešeného územia ***9***
2.1 Prírodné podmienky ***9***
2.2 Civilizačné podmienky ***9***
3. Návrh ***11***
3.1 Širšie vzťahy ***11***
3.2 Predpoklady pre rozvoj obce ***11***
3.3 Urbanistická koncepcia funkčného a priestorového usporiadania územia ***12***
3.4 Demografia ***14***
3.4.1 Obyvateľstvo a bytový fond
3.4.2 Pracovné príležitosti
3.5 Občianske vybavenie ***16***
3.6 Cestovný ruch ***18***
3.7 Výroba ***19***
3.7.1 Poľnohospodárska výroba
3.7.2 Lesné hospodárstvo
3.8 Zastavané územie obce ***20***
3.9 Ochranné pásma a chránené územia ***20***
3.10 Záujmy obrany štátu, PO a ochrany pred povodňami ***20***
3.11 Ochrana prírody a tvorba krajiny ***20***
3.12 Verejné dopravné vybavenie ***22***
3.13 Verejné technické vybavenie ***24***
3.13.1 Vodné hospodárstvo
3.13.2 Zásobovanie plynom
3.13.3 Zásobovanie teplom
3.13.4 Zásobovanie elektrickou energiou
3.13.5 Telekomunikácie
3.14 Starostlivosť o životné prostredie ***29***
3.15 Prieskumné územia, chránené ložisko ***30***
3.16 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia ***30***
3.17 Vyhodnotenie použitia PPF a LPF na nepoľno. a lesohospodárske využitie ***30***
3.18 Vymedzenie verejnoprospešných stavieb a opatrení vo verejnom záujme ***33***

1. Základné údaje

1.1 Hlavné ciele

Územný plán obce je spracovaný na základe zmluvy o dielo s obcou Matiašovce. Rozsah a hĺbka je viazaná na zák. 50/76 zb. v znení neskorších predpisov. V roku 2001 bol doplnený o náležitosti podľa vyhlášky 55/ 2001 Zz.

Dôvodom obstarania a spracovania ÚPD je komplexné zhodnotenie rozvoja obce vo väzbe na spracovaný ÚPN – VÚC Prešovského kraja. Hlavným cieľom je stanoviť limity využitia územia a zásady územného rozvoja obce a jej časti Potok do r. 2015 a neskôr.

1.2 Vymedzenie riešeného územia.

Územie pre ÚPD je vymedzené katastrálnym územím obce. Podrobné riešenie v M 1: 2000 (2500) je vymedzené s ohľadom na rozvoj bývania, rekreácie a technickej infraštruktúry. Vymedzenie územia zahŕňa podstatné prírodné a civilizačné prvky funkčne a priestorovo súvisiace so zastavaným územím.

Podrobne riešené územie je členené na Matiašovce a miestnu časť Potok a zahŕňa súčasne zastavané územia, role, pasienky, lesy a HD Matiašovce. Miestna časť Potok zahŕňa súčasne zastavané územie, ako aj koridor rieky a lúčne priestory v dotyku s obcou.

Podrobne riešené územie je totožné s rozsahom mapového podkladu v M 1: 2500. Širšie vzťahy zahŕňajú kataster obce v M 1: 10 000 a začlenenie do širšej sídelnej štruktúry je prezentované v M 1: 50 000.

1.3 Vymedzenie záujmového územia

Záujmové územie tvoria katastrálne územia susedných obcí Spišská Stará Vec, Spišské Hanušovce a Zálesie, ale aj Havka a Veľká Franková. Obec hraničí s Poľskou republikou.

1.4 Použité podklady a materiály

1.3.1 Mapové podklady.

Polohopis v M1:2500 bol vektorizovaný z ROEP-u a doplnený z obhliadky v teréne. Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp ČSSR z r.1985-6 v M 1: 10 000. Širšie vzťahy v M 1: 50 000 sú prevzaté z mapy okresu Kežmarok kopírovaním.

1.3.2 Ostatné materiály.

1. ÚPN – VÚC Vysoké Tatry – Spišská Magura (Urbion Bratislava, 1987)
2. ZPVRD Matiašovce (Urbion Bratislava, 1985)
3. PaR Matiašovce (STP Košice, 1990)
4. UAŠ centrum Matiašovce (Sprint Bratislava, 1990)
5. UŠ Spišské Hanušovce (OÚÚRA Poprad, 1991)
6. UŠ obce Matiašovce (ATRIUM Košice, 1992)
7. Návrh ÚHZ pre vypracovanie ÚPN – Z (ATRIUM Košice, 1995)
8. RÚSES okresu Poprad
9. ÚPN – VÚC Prešovského kraja – záväzné regulatívy (Nariadenie vlády SR č. 216 z 7.4.1998).

1.5 Postup spracovania

Práce boli rozdelené do nasledovných etáp:

- spracovanie a prejednanie UŠ obce na úrovni okresu a obce (1992)
- spracovanie Pokynov pre ukončenie ÚPD (2/2001)
- aktualizácia Prieskumov a rozborov (4-6/2001)

- spracovanie a expedícia ÚPN- O (12/2001)
- spracovanie Čistopisu ÚPN-O Matiašovce (3/2004).
  Pokyny pre ukončenie prác s podmienkami úpravy a doplnenia návrhu UPN obce z roku 2001 boli do ÚPD premietnuté

1.6 Vyhodnotenie doposiaľ spracovanej ÚPD

Doposiaľ nebola ÚPD pre obec Matiašovce spracovaná. Rôzne územno- plánovacie podklady boli námetom a prierezom názorov na rozvoj obytnej a vybavenostnej funkcie obce. UŠ obce z r. 1992 riešila identický rozvoj ako Čistopis ÚPN-O.

1.7 Väzba na ÚPN – VÚC Prešovského kraja

1.7.1 Usporiadanie územia a životné prostredie
- obec Matiašovce je koncipovaná ako jedno z ťažísk osídlenia miestneho významu na regionálnej sídelno- komunikačnej rozvojovej osi Spišská Belá – Spišská Stará Ves - PR
- rešpektuje priestorové podmienky pre vedenie regionálnych sietí, ochranu PPF a LPF

1.7.2 Rozvoj rekreácie a turistiky
- ÚPD podporuje rozvoj hlavných rekreačno – krajinných celkov: Pieniny a Spišská Magura, ako aj prihraničnú oblasť s Poľskou republikou, vymedzením nového rekreačného priestoru Kolconova úboč (lyžovanie, kúpanie, turistika) a rozšírením ubytovacích kapacít priamo v obci a aj v miestnej časti Potok.
- obec si zachováva typickú štruktúru krajiny s tradičnou architektúrou

1.7.3 Ekostabilizačné opatrenia
- ÚPD vymedzuje prvky MÚSES, ktoré rešpektujú RÚSES

1.7.4 Doprava
- zvýšenie intenzity dopravy na ceste II/ 542 v zastavanom území obce je v 1. etape riešené pasívnymi opatreniami obmedzujúcimi rýchlosť, kolíznosť, hlukové a exhalačné zaťaženie
- prekročenie prahovej situácie priepustnosti dopravy (pri kostole) je riešené vymedzením preložky cesty II. triedy mimo obec

1.7.5 Verejnoprospešné stavby
- nadradená cestná sieť – cesta II/ 542 je rešpektovaná a vymedzená rezerva pre jej obchvat mimo obec.

2. Charakteristika riešeného územia

2.1 Prírodné podmienky

Riešené územie leží v prírodnom rámci Spišskej Magury cca 3km južne od Spišskej starej Vsi, na toku Rieky. Územie spadá do povodia Dunajca a Visly a úmoria Baltického mora. Členitý chotár je v značnej miere zalesnený ihličnatým lesom. Z pôd prevládajú hnedé lesné pôdy.

Spišská Magura vznikla mohutným vrásnením koncom starších treťohôr. Jej centrálno – karpatský flyš tvorí ílovcové a pieskovcovo – ílovcové súvrstvie. Má asymetrickú stavbu.

Do geomorfologického tvaru zasiahli potoky, ktoré sa postupne zahlbovali. Hydrogeologická situácia je determinovaná geologickou stavbou. Izolovanosť prístupnosti pieskovca znemožňujú sústredenie vôd do väčších výverov. Voda v Rieke neobsahuje agresívne zložky, ale má korózny charakter.

Z hľadiska klimatického obec patrí do chladnej oblasti s mierne teplou klímou, s nasledovnými charakteristikami:

- priemerná teplota vzduchu – január	- 6,5 °C
– júl	16, 5 °C
- priemerná ročná teplota vzduchu	7 – 8 °C
- priemerný ročný úhr zrážok	750mm
- vykurovacie obdobie	285 dní
- počet dní so snehovou pokrývkou	165 dní
- max. snehová pokrývka	46 – 50cm

V zimnom období prevažuje južné prúdenie, v ostatnom období prevláda severný a severozápadný vietor. Podrobnejšie údaje o prírodných podmienkach sú uvedené v MÚSES obce.

2.2 Civilizačné podmienky

Prvé písomné zmienky o Matiašovciach sú z roku 1326. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, pastierstvom a spracovaním dreva.

Zástavba sa vyformovala do voľnej reťazovej formy a do zhlukov pozdĺž rieky a hradskej, s tendenciou vytvoriť náves, na ktorej dominuje kostol - NKP. Ten bol postavený v roku 1300 v gotickom štýle a neskôr prestavaný. V období baroka bol upravený. Je to jednoloďová stavba s presbytériom a polygonálnym uzáverom, kaplnkou, sakristiou a prestavanou vežou, ktorú sbúrali a neobnovili, resp. zastrešili barokovým štítom, fasáda je hladká, členená opornými piliermi.

Ďalšou pamiatkovo chránenou stavbou zapísanou v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok je zvonica – NKP vybudovaná v 16. storočí. V polovici 19. storočia bola prestavaná. Pod novou náhornou bosážou badať zvyšky renesančného aluzívneho kvadrovania.

Pamiatkovo chránenými objektami sú kaplnka na citoríne kováčská vyhňa a bývalá škola.

Staršiu obytnú zástavbu charakterizujú zrubové trojpriestorové domy ždiarskeho a osturnianskeho typu, ktoré s hospodárskymi budovami vytvárali uzavretý celok. Murované trojpriestorové domy sa stavali hlavne po roku 1945.

3. Návrh

3.1 Širšie vzťahy

Obec leží v severnej časti okresu Kežmarok, v urbanizačnom priestore sídla Spišská stará Ves (cca 3km južne). Spišská stará Ves je administratívno – správnym, školským a zdravotným spádoviskom. Podľa koncepcie osídlenia bola obec nestrediskovým sídlom vyššieho významu. Sídelný útvar pozostáva z dvoch samostatných a stavebne nespojených častí, Matiašovce a časť Potok – stavebne naväzuje na Spišské Hanušovce. Obec leží vo Vysokotatranskej oblasti CR a podoblasti Magursko – Pieninskej. Funkcie cestovného ruchu sú rozvíjané v časti Potok – zjazdové lyžovanie, turistika, chalupnícka rekreácie. V Matiašovciach je CR rozvíjaný na báze vlastivednej, turistickej a cykloturistickej -privátne ubytovanie. Novým rekreačným priestorom bude Kolconova úboč s celoročným využitím kapacít – zjazdové lyžovanie, sánkovanie, kúpanie, turistika.

Obec leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku. Krajinársky hodnotnými partiami je biokoridor Rieky s mimoriadne hodnotnými kaskádami – prírodné pamiatky a brehovými porastami.

Obec leží vo vonkajšom ochrannom pásme 2° vodných zdrojov skupinového vodovodu Spišská Stará Ves na povodí toku Rieka.

Poľnohospodárska výroba je sústredená v PD Matiašovce. Je navrhovaná na transformáciu. Ďalšie poľno – funkcie sú navrhované najmä vyčlenením polyfunkčných zón na severnom okraji obytnej zóny. Privátne formy sú dislokované mimo obec.

Lesné hospodárstvo je organizačne začlenené do Leso – pôdohospodárskej spoločnosti Matiašovce (združuje súkromné a urbárske vlastníctvo) a LHC Červený Kláštor.

Obytná funkcia je rozvíjaná prevažne v rámci intravilánu a funkcie občianskeho vybavenia v pôvodných i nových objektoch, ako i v obytných domoch ich viacfunkčným využitím. Rezerva pre bývanie a občiansku vybavenosť je v medzipriestore Potok – Matiašovce.

Priemyselná výroba v obci nie je. Výrobné služby navrhujeme koncentrovať v polyfunkčnej zóne na severnom okraji obce a reštrukturáciou PD na finalizáciu výroby poľnohospodárskych produktov a spracovanie dreva.

Komunikačne je územie napojené na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR, cestami II/ 542, III/ 5424, lesnými a poľnohospodárskymi účelovými komunikáciami a turist. a cykloturist, trasami. Južne od obce je navrhované nové napojenie cesty III. tr. a západným okrajom je vymedzená rezerva pre preložku cesty II/ 542.

Vysoké napätie je privádzané vonkajšími vedeniami č. 215, prostredníctvom ôsmich transformovní.

Zásobovanie pitnou vodou je navrhované priamym napojením na VDJ v Spišskej starej Vsi a novým vodojemom nad obcou Matiašovce.

Odstraňovanie splaškov je riešené spoločne pre jednotlivé časti, vrátane Spišských Hanušoviec, s napojením na ČOV v Spišskej starej Vsi. Dažďová voda je navrhovaná na odvedenie záchytnými rigolmi do Rieky.

Obec je plynofikovaná z ZS-600Nm3 a m.č. Potok z STL rozvodu Sp. Hanušovce.

3.2 Predpoklady pre rozvoj obce

Potenciál obce je daný samotnou polohou na ceste II.tr., prihraničnej Slovensko-Poľskej oblasti a úplnou technickou infraštruktúrou.

Potenciálom medzinárodného významu je malebná krajina Spišskej Magury umožňujúca jej športovo-rekreačné využitie a blízkosť dvoch Národných parkov Pieniny a Vysoké Tatry.

Obec je uchovávateľom ľudovej tradície a nositeľom kultúrnych pamiatok Európskeho

významu.

Uvedené skutočnosti vytvárajú silné podnety pre rozvoj turizmu a CR, rekreácie a športu na medzinárodnej úrovni. Ďalším predpokladom je rozvoj výrobnej sféry na báze spracovania poľnoproduktov a drevnej hmoty a následne rozvoj bývania a obč. vybavenia.

3.3 Urbanistická koncepcia funkčného a priestorového usporiadania územia

Základná koncepcia je determinovaná aktuálnymi územno – technickými, ekonomickými, administratívno – správnymi podmienkami a demografickými ambíciami obce a stratégiou ich zhodnotenia do roku 2015 a neskôr. Rešpektuje princípy tvorby a ochrany životného prostredia a sleduje program funkčnej, kultúrnej, ale i sociálnej transformácie zosúlaďovaním nasledujúcich zásad:

- vytvárať podmienky pre optimálnu deľbu funkcií v sídelnom pásme Spišská Stará Ves – Matiašovce – Potok – Spišské Hanušovce, a tým zvýšiť mieru komplexnosti služieb obyvateľom i cestovnému ruchu
- základnú funkčnú a prevádzkovú štruktúru obce previazať s funkciami vlastivednými a cest. ruchu
- demografický vývoj ohraničiť disponibilitou stavebných parciel, technickej infraštrutúry, hlavne pitnou vodou a reálnym záujmom o výstavbou RD
- sústrednú formu bývania lokalizovať v súčasne zastavanom území, s dôrazom na lokality mimo prieťahu cesty II. tr.
- výrobné činnosti koncentrovať do areálu PD s cieľom zvýšiť finalizáciu výroby na báze poľnohospodárskych produktov
- súkromné podnikanie v primárnej i sekundárnej sfére obmedziť v intraviláne a vytvoriť podmienky pre ich sústredenie na severnom okraji obce a mimo obce
- v časti Potok neuvažovať s výrobnými činnosťami
- štruktúrou občianskeho vybavenia vykryť potreby obyvateľov i CR a podporiť centralitu hlavnej kompozičnej osi a vytvoriť z nej akúsi " výkladnú skriňu obce "
- zhodnotiť prírodné a kultúrno – historické danosti obce a jej chotára
- definovať spôsob transformácie hlavnej ulice i ostatných častí obce vo vzťahu k zvýrazneniu jej jedinečnosti
- štruktúru pracovných príležitostí obohacovať o terciálnu sféru (CR, výrobné služby) a sekundárnu sféru (potravinársky a drevospracujúci priemysel)
- cestovný ruch rozvíjať na báze využitia snehu (zjazdové lyžovanie, bežecké lyžovanie, sánkovanie a pod.), turistiky (pešia, cyklistická), rybolovu, poľovníctva, vlastivedy (pamiatky, príroda)
- ubytovanie rozvíjať prevažne formou prenájmu na súkromí a v rozptyle, ako aj formou chalupárenia (Potok)
- vymedziť nový rekreačný priestor cestovného ruchu Kolconova úboč medzinárodného významu.

Formovanie základnej funkčnej skladby je teda výsledkom optimalizácie vonkajších a vnútorných územno – technických, organizačných, vlastníckych, kultúrno – historických a prírodných determinantov. Výsledkom je polyfunkčná štruktúra s prevahou obytnej funkcie v časti Matiašovce, ako aj v časti Potok. Celkove je navrhovaných 118 RD, z toho v časti Potok 19 RD a navrhovaný stav počtu obyvateľov 1154.

Hlavná urbanizačná os pretína k. ú. a obec stredom- je tvorená cestou II/ 542. Zo severu na juh sú funkcie usporiadané takto: HD – PD Matiašovce, areály technickej infraštruktúry, obytné územie obce s komplexným občianskym a technickým vybavením, rezerva pre obytné územie s napojovacím uzlom cesty III. triedy na II. tr., obytné územie časti Potok a Spišské Hanušoviec. Územie východne a západne od osi je vyčlenené pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo a dve doliny – Potok a Kolconova pre cestovný ruch regionálneho a medzinárodného významu.

Výstavba rodinných domov je navrhovaná prevažne na súkromných pozemkoch v zastavanom území a časť mimo. Najväčšie sústredenie je západne od obce (57 RD), kde je vyčlenená i rezerva (2 lokality – 18 + 11 RD).

Ďalšie sústredenie je navrhované nad požiarnou zbrojnicou (12 + 1 RD), z toho v 1. etape 5 RD. Za Riekou je navrhované sústredenie 7 RD – 1. etapa a rezerva pre 8 RD. Pod OÚ je navrhovaných 5 RD a rezerva pre 11 RD. Ostatné RD sú navrhované v rozptyle prevažne tak, že využívajú existujúce komunikácie a siete. Sústredenie RD v Potoku je v ich severnej časti (7 RD), zvyšok je v rozptyle. Pôdorysné usporiadanie je do tvaru L riešiaceho eliminácie nadmerného hluku. Ako rezerva RD sú vyčlenené priestory medzi Potokom a Matiašovcami, Potokom a Spišskými Hanušovcami.

Postupné zvyšovanie kvality bývanie zasiahne i rad existujúcich RD, na ktoré je potrebné spracovať metodický vzor prestavby alebo rekonštrukciu. Takýmto priestorom je prieťah cesty II. triedy. Základnými regulatívmi je zachovanie uličnej čiary, parcelácie, šírky existujúcich domov, zobytnenie podkovia, aplikácia miestnych materiálov, najmä dreva, uplatnenie oplotenia ako akustickej bariéry a pod. Rozmanitosť jestvujúcej zástavby (veľkosť, šírka, konštrukcia a výraz) nemá spojovací článok, preto navrhujeme oplotenie a krytinu rovnakého materiálu, ďalej aplikáciu šambrán (zvýraznenie oblokov) na murovaných domoch, podobne ako u drevenic a pod. s cieľom zjednotiť už aj tak " rozbitú " uličnú frontu. Farebnosť riešiť tvorivo,tzn. každý dom originálne.

V Matiašovciach je občianske vybavenie prakticky zachované v pôvodnej štruktúre, doplnenej o areál ZŠ 1. - 4. ročník, obchod pri kríži, rekonštr. MŠ a adaptáciu obytných budov pre účely obchodu a služieb. Pre tento účel doporučujeme objekty od cintorína po požiarnu zbrojnicu. Potok je bez zmeny, až na stánok občerstvenia pri navrhovanom lyžiarskom vleku. Futbalový štadión je doplnený o šatne a sociálne zariadenia. Pri Rieke je navrhovaný športový areál (tenis, volejbal, minigolf) s možnosťou využitia pre ZŠ.

Zásadným spôsobom sa upravuje štruktúra kapacít CR z existujúcej priemernej dennej návštevnosti 100 na 300 z dôvodu poskytovania ubytovacej, vlastivednej a športovo – rekreačnej funkcie obce. Tomuto cieľu je však potrebné prispôsobiť celkovú tvár obce - " oprášiť " hodnoty a utlmiť negatíva. V Potoku navrhujeme lyžiarsky vlek s parkingom a občerstvujúcim stánkom v rámci viacúčelového zariadenia Poľovníckeho združenia a v Matiašovciach športový areál a rezervu pre lyžiarsky vlek. Vzostup kapacít CR je determinovaný hľadaním " silného magnetu ". Takýmto sa javí na základe hydrogeologického podložia prítomnosť minerálnej vody (žriedlo Smerdžonka v Červenom Kláštore). Doporučujeme preto vykonať geologické sondy overujúce uvedený potenciál a na základe toho uskutočniť výber lokality a na to naväzujúce investície. Navrhovanou rekreačnou lokalitou, so sústredenou vybavenosťou CR na medzinárodnej úrovni, je Kolconova úboč s potenciálom 1000 návštevníkov za deň v zime.

Ubytovacie kapacity sú okrem existujúcej ICHR (14 chalúp) rozširované o chalupníctvo v 24 dnes neobývaných objektoch RD a vytvorenie podmienok pre prenájom lôžok v RD. Okrem toho navrhujeme po realizácii ZŠ reprofilovať dnešnú ZŠ na turistickú ubytovňu. V rekreačnom priestore Kolconova úboč je vytvorená rezerva pre 130 lôžok v hotelovom komplexe a ďaľšie akivity.

Stravovacie kapacity sú rozšírené o rekonštruovaný mlyn, cukráreň a snack – bar v novom objekte širokosortimentnej predajne pri kríži a reštauráciu v novom rekreačnom priestore.

Z ďalších zariadení občianskeho vybavenia navrhujeme dom smútku a cintorín pri kríži - ako rezerva, novú faru a starú na reprofiláciu pre charitatívny dom (núdzové ubytovanie, vývarovňa pre dôchodcov a zdravot. zariadenie), reprofiláciou ZŠ na kluby dôchodcov, poľnohospodárov, turistov a pod. Pre nepredvídané investície vyššieho občianskeho vybavenia rezervujeme pás od kostola po OcÚ na terénnej hrane.

Samostatnou kapitolou zdôvodňujúcou nárast počtu obyvateľov je poskytnutie

pracovných príležitostí. Oproti súčasnému stavu, kedy väčšina ľudí pracuje v primárnej sfére (PD), navrhujeme vzrast sekundárnej, a to spracovaním a finalizáciou miestnych surovín – poľnohospodárske produkty a drevo. Areál drobnej prevádzky OÚ je lokalizovaný v garážach pri Rieke. Nárast v terciálnej sfére je úmerný rozvoju cestovného ruchu.

Potravinársky a drevospracujúci priemysel navrhujeme rozvíjať v náväznosti na PD. Drobné súkromné prevádzky hygienicky nezávadné na severnom okraji Matiašoviec v kombinácii s poľnohospodárskou činnosťou. Súkromné farmy navrhujeme mimo zastavané územia.

Verejná zeleň je riešená pozdĺž prieťahu cesty II.tr., ako aj pred ZŠ a pozdĺž Rieky. Tá tvorí významný biokoridor spájajúci sídelný pás Magury. Lesy sa dotýkajú východného okraja zástavby. Z dôvodu ich napojenia na obec a vytvorenie priaznivejšej mikroklímy a krajinárskeho obohatenia, navrhujeme zalesnenie juhovýchodného a západného okraja obce, ako i priestoru západne od kostola v Potoku.

3.4 Demografia

3.4.1 Obyvateľstvo a bytový fond

Podľa definitívnych výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov uvádzaných v publikácii "Obce a mestá okresu Poprad v číslach" (Okresné oddelenie Slovenského štatistického úradu, Poprad 30. 9. 1992) mala v r. 1991 obec Matiašovce, skladajúca sa z miestnej časti Matiašovce a miestnej časti Potok spolu 765 obyvateľov (z toho 388 žien), 206 trvale obývaných bytov, z toho 204 v rodinných domoch. Neobývaných bytov bolo v obci 24. Priemerná obývanosť 1 trvale obývaného bytu bola v roku 1991 - 3, 71 obyvateľov / 1 byt.

Bilancia bytového fondu v návrhu ÚPD vychádza zo stavu bytového fondu a počtu obyvateľov tak, ako ho uvádzajú definitívne výsledky sčítania v r. 1991, pretože vývoj po tomto období nie je štatisticky overený. Údaje o bytoch a obyvateľoch sa uvádzajú za obec Matiašovce ako celok nie za jednotlivé miestne časti (Matiašovce, Potok). V návrhu boli zohľadnené územné možnosti a požiadavky obyvateľov na výstavbu nových bytov. S úbytkom trvale obývaných bytov riešenie ÚPD neuvažuje. Počíta sa postupne so znižovaním koeficientu obývanosti zo súčasných 3,71 obyvateľov na byt do r. 2010.

Trvale neobývané byty, ktorých je v obci 24, navrhujeme využívať pre rekreačné účely ako chalupy a vybavenostné účely v rozptyle.

Po zohľadnení uvedených skutočností navrhujeme výstavbu nových bytov takto:

	Celkom	***z toho v časti***	
		Matiašovce	***Potok***
v I. etape do r. 2007	55 nových bytov	48 b. j.	7 b. j.
v II. etape do r. 2015	63 nových bytov	51 b. j.	12 b. j.
spolu	118 nových bytov	99 b. j.	19 b. j.

Celková bilancia bytového fondu za obec Matiašovce:

	obyvatelia	***obývanosť (obyv. / byt)***	***trvale obývané byty***
Východiskový stav (1991)	765	3,71	206
- úbytok byt. fondu do roku 2007			0
Využiteľný stav			206
+ nová výstavba do roku 2007			55
Stav v roku 2007	963	3,69	261
- úbytok byt. fondu do roku 2015			6
Využiteľný stav			261
+ nová výstavba do roku 2015			63
Stav v roku 2015	1154	3,63	318

Podľa návrhu ÚPD bude v obci Matiašovce stav bytov a počtu obyvateľov takýto:

k r. 2007	261 bytov	963 obyv.	3,69 obyv. / byt
k r. 2015	318 bytov	1154 obyv.	3,63 obyv. / byt

Prírastok obyvateľstva v obci predstavuje v období rokov:

1991 – 2007	198 obyvateľov
2008 – 2015	191 obyvateľov
Spolu	389 obyvateľov

Po roku 2015 riešenie UŠ vymedzuje územnú rezervu pre 55 + 32 nových bytov.

3.4.2 Pracovné príležitosti

K návrhovému roku 2015 predpokladáme, že obec Matiašovce bude poskytovať celkom 220 pracovných príležitostí. Podiel jednotlivých hospodárskych sfér na celkovom počte pracovných príležitostí sa predpokladá takýto:

Hospodárska sféra	***počet prac. Celkom***		***% podiel sféry***	
	stav	***návrh***	***stav***	***návrh***
I. sféra (poľnohospod. a lesníctvo)	156	160	89,1	59,3
II. sféra (priemysel a stavebníctvo)	0	50	0	18,5
III. sféra (služby)	19	60	10,9	22,2
Spolu	175	270	100	100

Rozhodujúci význam v r. 2015 bude mať primárna sféra zastúpená Poľnohospodárskym družstvom Spišská stará Ves a Lesopôdohospodárskou spoločnosťou Matiašovce. Sekundárna sféra nie je v súčasnosti v sídle zastúpená a jej zastúpenie sa predpokladá v návrhovom období do r. 2015 rozvinutím potravinárskeho a drevospracujúceho priemyslu. V terciálnej sfére sa očakáva zvýšenie počtu pracovníkov zo súčasných 19 na 60

pracovníkov. Terciálnu sféru tvoria pracovníci existujúcich a navrhovaných zariadení občianskeho vybavenia a CR.

3.5 Občianske vybavenie

Pri návrhu kapacít občianskeho vybavenia boli aplikované ukazovatele podľa zásad a pravidiel územného plánovania (VÚVA Brno, 1984). Plochy základného občianskeho vybavenia zastavujú v návrhu ÚPD 0,952 ha, čo je 8,2 m^2/ obyv. - je to v súlade s urbanistickým ukazovateľom 8,06 m^2/ 1 obyv. Plochy vyššieho občianskeho vybavenia sú vyššie ako predpokladá orientačný ukazovateľ.

Školstvo a výchova

Materská škola – existujúca MŠ má kapacitu 30 miest a úžitkovú plochu 178 m^2. Je vo vyhovujúcom prevádzkovom stave. Na 1000 obyvateľov sídla pripadne v súčasnosti 39 miest. Potreba miest v MŠ do r. 2010 pri aplikácii ukazovateľa 40 miest/ 1000 obyv. je 46 miest. Riešenie ÚPD navrhuje rozšíriť kapacitu MŠ na 40 miest. Časť Potok s potrebou 7 miest je navrhovaná na realizáciu v MŠ Spišské Hanušovce.

Základná škola – v obci je ZŠ ročníky 1. - 4. umiestnená v 2 objektoch. V každom sa nachádzajú po 2 triedy. Objekty sú staré, postavené pred rokom 1910. ZŠ nevyhovuje účelu. Riešenie ÚPD navrhuje výstavbu novej ZŠ roč. 1. - 4. Potreba miest v ZŠ je zaokrúhlene 80 miest (potreba pozemku 2640 m^2). Z uvedeného počtu 12 miest navrhujeme realizovať v ZŠ Spišské Hanušovce pre žiakov z Potoka. Potrebu II. stupňa – 80 miest navrhujeme realizovať pre 68 žiakov v ZŠ Spišská stará Ves a 12 žiakov z Potoka v ZŠ Spišské Hanušovce.

Kultúra a osveta

V obci je kultúrny dom umiestnený v jednom objekte spolu s obecným úradom, ľudovou knižnicou a poštou. Podľa prieskumov a rozborov kapacita kultúrneho domu je 150 sedadiel, 170 m^2 úžitkovej plochy. V súčasnosti na 1000 obyvateľov sídla pripadne 196 sedadiel. Je to dostatočná kapacita aj pre výhľadové obdobie do r. 2015, kedy podiel počtu sedadiel na 1000 obyvateľov bude predstavovať 130. Orientačný urbanistický ukazovateľ je 25 sedadiel v kultúrnom dome na 1000 obyvateľov.

Miestna ľudová knižnica má v súčasnosti plochu 24 m^2 . Výhľadová potreba do roku 2015 je 35 m^2 , ktorú navrhujeme dosiahnuť rekonštrukciou prevádzky ĽK. ÚPD navrhuje v obci zriadiť klubové priestory pre dôchodcov a záujmovú – spoločenskú činnosť, a to rekonštrukciou priestorov existujúcej ZŠ roč. 1. – 4. Potreba miest pre klubové priestory do r. 2015 je zaokrúhlene 20 miest (štandard 16 miest / 1000 obyvateľov, vrátane klubu dôchodcov)

Telovýchova a šport

Táto časť občianskeho vybavenia je v súčasnosti zastúpená futbalovým ihriskom v časti Matiašovce, s plochou pozemku 7400 m^2 a futbalovým ihriskom v časti Potok s plochou pozemku 1650 m^2. Spolu je to 9050 m^2 pozemku, čo predstavuje v súčasnosti podiel 11.830 m^2 plôch pozemkov ihrísk na 1000 obyvateľov a výhľadový podiel 7842 m^2 / 1000 obyv. Je to dostatočný podiel aj pre výhľadové obdobie do r. 2015, keď ukazovateľ ihrísk pre deti, mládež a dospelých je 2280 m^2 plôch pozemkov na 1000 obyvateľov. Napriek tomu riešenie navrhujeme v časti Matiašovce vybudovať minigolfové ihrisko a univerzálne ihrisko na ploche cca 4800 m^2 z dôvodu nárastu návštevníkov CR.

V časti Matiašovce sa navrhuje úprava prírodného kúpaliska na ploche 3500 m^2, v časti Potok lyžiarsky areál s vlekom H130, dĺžky 500m.

Po r. 2015 v časti Matiašovce sa navrhuje vybudovať lyžiarsky vlek so zjazdovkou a občerstvením.

Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie v sídle nie je. Obec Matiašovce spadá pod zdravotný obvod Spišská stará Ves. V rámci charitatívneho domu navrhujeme však ambulanciu pre základnú zdravotnícku starostlivosť a predaj liekov.

Sociálna starostlivosť

Zariadenia sociálnej starostlivosti sa v súčasnosti v obci nenachádzajú. Riešenie ÚPD navrhuje zriadiť v obci charitatívny dom, a to rekonštrukciou existujúcej fary. Tento dom by mal poskytovať núdzové ubytovanie a stravovanie pre najslabšie sociálne vrstvy obyvateľov.

Maloobchodné zariadenia

V časti Matiašovce sa v súčasnosti nachádza predajňa zmiešaného tovaru s kapacitou 95 m^2 predajnej plochy a v časti Potok predajňa s kapacitou 32 m^2 pred. plochy. Spolu má sídlo 127 m^2 predajnej plochy. Na 1000 obyvateľov pripadá v súčasnosti podiel 166 m^2 predajnej plochy. Maloobchodné zariadenia sú vo vyhovujúcom stavebno – technickom a prevádzkovom stave. Výhľadová potreba do r. 2015 pri aplikácii štandardu 198 m^2 predajnej plochy / 1000 obyv. (zahrňujúceho širokosortimentné predajne potravín a zmiešané predajne) je zaokrúhlene 230 m^2 predajnej plochy.

Okrem zachovávaných existujúcich predajní navrhujeme vybudovať novú širokosortimentnú predajňu v časti Matiašovce (pri Kríži) s kapacitou 103 m^2 predajnej plochy.

Ubytovanie

V súčasnosti nie sú v obci žiadne ubytovacie kapacity. ÚPD navrhuje v miestnej časti Matiašovce ubytovňu s kapacitou 15 lôžok, a to rekonštrukciou ZŠ. Ďalšie lôžkové kapacity (252) sú navrhované na súkromí, v existujúcich a navrhovaných chalupách. Rekreačná oblasť Kolconova úboč je dimenzovaná pre 120 + 80 lôžok.

Verejné stravovanie

Zo stravovacích zariadení sa v miestnej časti Matiašovce nachádza pohostinstvo s kapacitou 90m^2 odbytovej plochy a 60 miest pri stoloch. Na 1000 obyvateľov sídla pripadá v súčasnosti podiel 118 m^2 odbytovej plochy a 78 miest pri stoloch. Je to nedostatočný podiel, keď urbanistický ukazovateľ sa pohybuje v rozmedzí 130 – 175 m^2 odbytovej plochy / 1000 obyvateľov a 85 – 95 miest pri stoloch / 1000 obyvateľov.

Výhľadová potreba do roku 2015 je 150 – 202m^2 odbytovej plochy a 98 – 110 miest pri stoloch.

Okrem existujúceho pohostinstva s kapacitou 60 stoličiek ďalej navrhujeme:

- 20 stoličiek v snack – bare (rekonštrukciou mlyna) v časti Matiašovce
- 10 stoličiek v snack – bare v rámci novonavrhovanej širokosortimentnej predajne v časti Matiašovce
- 10 stoličiek v snack – bare pri predajni zmiešaného tovaru v časti Potok
- 10 stoličiek v bufete na parkovisku v časti Potok.

Spolu je to 120 stoličiek v zariadeniach verejného stravovania. Ďalší počet stoličiek doporučujeme v závislosti na dopyte realizovať v bifunkčných rodinných domčekoch.

Rekreačný priestor Kolconova úboč je dimenzovaný s 240 stoličkami.

Služby

V obci existuje prevádzkáreň obecného úradu a kováčska vyhňa, ktorá sa v návrhu zachováva. Ďalej sa navrhuje výstavba domu smútku v miestnej časti Matiašovce, s kapacitou 200m^2 úžitkovej plochy ako rezerva. V 1. etape navrhujeme intenzifikáciu cintorína nad obcou a v 2. etape jeho rozšírenie južným smerom.

Verejná správa a riadenie

Obecný úrad sa nachádza v spoločnom objekte s kultúrnym domom, poštou a miestnou ľudovou knižnicou. V súčasnosti má obecný úrad 2 pracovníkov, čo vyhovuje i pre výhľadové obdobie do r. 2015 (štandard 1,2 prac. / 1000 obyvateľov). Počet pracovníkov pošty – 3 vyhovuje i pre výhľadový rok 2015 (2,5 prac. / 1000 obyv.). Požiarna zbrojnica s plochou 150m^2 vyhovuje urbanistickému ukazovateľu i pre výhľadové obdobie (130m^2 úžit. plochy / 1000 obyv.) Riešenie ÚPD navrhuje v obci výstavbu nového farského úradu a existujúci farský úrad navrhuje rekonštruovať na charitatívny dom.

3.6 Cestovný ruch.

Podľa aktualizácie rajonizácie CR obec a jej kataster ležia vo Vysokotatranskej oblasti CR č.5 (1. kat.) a Magursko – Pieninskej podoblasti.

Obec a jej okolie má vďaka mimoriadnym prírodným a kultúrno – historickým danostiam Spišskej Magury, Vysokých Tatier a Pienin predpoklady rozvoja funkcie CR so zameraním na krátkodobý a strednodobý pobyt prevažne sezónneho charakteru, s funkciami vlastivednými (národné parky, kultúrne pamiatky v obci a Červenom Kláštore, remeslá, kuchynské špeciality, folklór v Osturni a pod.), športovo – rekreačnými (lyžovanie, turistika, cykloturistika, jazdectvo, minigolf a pod.), poľovníckymi, chalupárskymi a pod.

V údolí Kolconovky je navrhovaný rekreačný priestor medzinárodného významu, využívajúci potenciál pre zjazdové lyžovanie, sánkovanie, kĺzanie, kúpanie, turistiku a pod. Sú tu navrhované 3 lyžiarske vleky, gravitačná kĺzačka, vodná nádrž, krytá plaváreň, tenisové kurty, minigolf, fitnes a pod. s kapacitou 1000 návštevníkov / deň v zime a 300 v lete .Zámerom je vybudovať ubytovacie kapacity v štruktúre: hotel – 80, bungalovy – 40 a penzióny – 80 lôžok a stravovacie kapacity s 240 stoličkami. Uvedený rekreačný priestor je funkčnou rezervou CR, ktorého 1. etapou je realizácia stravovacieho zariadenia, s relaxačnými zariadeniami. Na jeho sprístupnenie je navrhovaná exist. obslužná komunikácia. Navrhovaná preložka cesty II. tr. zjednoduší jeho sprístupnenie.

Návštevnosť, ubytovacie kapacity

Výhľadová návštevnosť obce do r. 2015 bude v lete približne 600 návštevníkov, prevažne ubytovaných a v zime 1300 návštevníkov prevažne pasantov (lyžiarsky vlek). Počet denne prítomných v letnej sezóne sa navrhuje v tejto skladbe:

Neubytovaní návštevníci	33
Ubytovaní návštevníci	567
Spolu návštevníci	***600***
Trvalo žijúci obyvatelia	1154
Celkom denne prítomné osoby	***2054***

V 1. etape sa predpokladá letná návštevnosť 150 (z toho 90 ubytovaných). Z hľadiska foriem ubytovania budú prevažovať chalupári a ubytovaní na súkromí, čo vyplýva z tabuľky:

Chalupárska rekreácia	38 x 4 = 152 lôžok
Súkromie	25 x 4 = 100 lôžok
Turistické ubytovanie	15 lôžok
Spolu	***267 lôžok***

Stravovacie kapacity.

Stoličkové kapacity sú bilancované so zreteľom na potreby bývajúceho obyvateľstva a CR. Krytie potrieb obyvateľov vo verejnom stravovaní si teoreticky vyžaduje cca 200m^2 odbytovej plochy a 100 stoličiek. Prakticky je k dispozícii 120 stoličiek a 120 stolov.

Dimenzovanie stravovacích zariadení bolo vykonané použitím štandardu 0,51m^2 odbytovej plochy na 1 návštevníka voľného CR. Uvedený štandard bol aplikovaný pre 75 % ubytovaných i neubytovaných návštevníkov voľného CR a 50 % účastníkov ICHR a súkromného ubytovania.

Celkové nároky CR Predstavujú približne 100 stravovaných osôb, čo pri navrhovanom počte 120 stoličiek predstavuje priemernú obrátku 4, zvyšok je krytý na súkromí a ambulantným predajom. Štruktúra stravovacích zariadení je popísaná v kapitole Občianske vybavenie a tvorí sumárne 120 stoličiek + privátna sféra v rámci RD.

Kolconova úboč zvýši stol. kapacitu o 150 + 90, čo bude sumárne 360 stoličiek.

3.7 Výroba

3.7.1 Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska výroba je sústredená do samostatného poľnohospodárskeho družstva Matiašovce, ktoré má poľnohospodársku pôdu v katastrálnych územiach Matiašovce a Zálesie. PD vzniklo odčlenením od JRD Magura so sídlom v Spišskej starej Vsi. PD obhospodaruje 824, 0ha poľnohospodárskej pôdy z toho:

- 174, 0 ha ornej pôdy
- 442, 0 ha lúk
- 208, 0 ha pasienkov.

PD je v rastlinnej výrobe zamerané na pestovanie krmovín, zemiakov a obilnín.

Živočíšna výroba je zameraná na produkciu mlieka a odchov teliat. Na hospodárskom dvore je ustajnených 620 ks hovädzieho dobytka, z toho:

- 213 ks dojníc
- 10 ks jalovíc
- 170 ks teliat
- 227 ks mladého HD.

Areál hospodárskeho dvora je v dostatočnej vzdialenosti od sídla a jeho ochranné pásmo nezasahuje do sídla. V rámci transformácie PD sa kryštalizuje ďalšia činnosť družstva. Súkromné farmy navrhujeme mimo zastavané územia.

3.7.2 Lesné hospodárstvo

Katastrálne územie obce je zalesnené lesmi spravovanými Leso – pôdohospodárskou spoločnosťou Matiašovce. Drevná hmota sa zváža údolím Potoka, Kolconovho potoka a bezmenných tokov, existujúcimi lesnými cestami. Vývoznou cestou sú časti miestnych komunikácii, cesty III. a II. triedy.

Rozsah hospodárskej činnosti do r. 2015 sa meniť nebude. Úpravu je treba vykonať vo forme, čase, kvalite a spôsobe obhospodarovania lesov a koordinácii s využitím obecných komunikácií.

3.8 Zastavané územie obce

Hranica zastavaného územia je vedená hranicou súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1991 a je rozšírená o rezervné plochy bývania, cestovného ruchu, infraštruktúry a dopravy. Viď výkres č.2 .

3.9 Ochranné pásma a chránené územia

1.pásma hygienickej ochrany:
- 2° vodných zdrojov skupinového vodovodu Spišská stará Ves- vonkajšie
- HP PD Matiašovce – 500m
- vodných zdrojov pre HD PD – hranica oplotenia
- cintoríny – 50m

2.ochranné pásma:
- Pieninský národný park
- cesta II. triedy – 25m
- cesta III. tr. - 20m
- VTL plynovod – 5m od okraja potrubia
- VN – 22kV – 10m od krajného vodiča

3.chránené územia
- prírodné vodopády Rieke –prírodné pamiatky
- ochr. pásmo PIENAPu
- ochranné lesy

3.10 Záujmy obrany štátu, PO, ochrany pred povodňami

MO SR a OS ZPO Poprad nemá v k. ú. obce Matiašovce požiadavky na ÚPD.

Ochrana pred povodňami je navrhovaná pozdĺž Rieky a Kolconovho potoka v zastavanom území obce – viď výkres č. 4a.

3.11 Ochrana prírody a krajiny

Celý chotár na základe zákona č. 287/ 1994 o ochrane prírody a krajiny s platnosťou od 1.1.1995 spadá do druhého stupňa ochrany, keďže sa nachádza v ochrannom pásme PIENAP – u, ktorého hranice boli zmenené Nariadením vlády SR č. 47/ 97 o Pieninskom národnom parku. Podľa programu starostlivosti o PIENAP do roku 2008 "schváleným uznesením vlády SR č. 458 zo 7.7.1998 je územie začlenené do krajinného priestoru (KP) 4, ktoré zaberá celé OP PIENAP – u. KP je tu charakterizovaný ako územie s lesnými spoločenstvami, horskými lúkami, NSKV, PPF so zachovalými prvkami tradičného obhospodarovania. Mozaikovité striedanie terás, ornej pôdy, pasienkov a lúčnych porastov s pôvodnou ľudovou zástavbou a architektúrou vytvára svojráznu historickú štruktúru krajiny, známu ako Zamagurie. V rámci tohto KP je v ochrannom pásme vyčlenených 5 ekologicko – funkčných priestorov (EFP), z toho na území katastra Matiašoviec dva EFP:

4.5 – priestor v k. ú. zaberá najnižšie polohy odlesneného územia, poriečnu nivu s akumulačnými terasami potoka Rieka, bližšie okolie intravilánu Matiašoviec a osady Potok.

4.3 – priestor k. ú. zberá ostatné územie v katastri, prevažne stredné a najnižšie polohy rázsochovitých chrbátov pohoria.

Pre všetky EFP sú vymedzené charakteristiky priestorov, dlhodobé ciele ochrany, hlavné smery starostlivosti a podmienky ochrany.

Ekologicko – funkčný priestor 4.3.

Vymedzenie územia	Priestor zaberá stredné a najnižšie polohy rázsochovitých chrbátov pohoria nad Osturnianskou brázdou, Staroveskou brázdou a dolinou Lipníka.
Stručná charakteristika	Priestor tvorí fluviálne rezaná vrchovina, ktorá je rozčlenená konzekventnými dolinami. Rázsochovité chrbáty sú nad eróznymi brázdami a dolinou Lipníka ukončené strmými stráňami s veľkými zosuvným potenciálom a výmoľovou eróziou. V lesných spoločenstvách majú výlučné zastúpenie bukové jedliny vyššieho a nižšieho stupňa, zaradené najmä v kategórii hospodárskych lesov. Nelesnú vegetáciu tvoria vo vyšších polohách opustené trávne porasty, v ktorých sa nachádzajú mnohé vzácne a ohrozené taxóny. Výrazným vegetačným prvkom tohoto priestoru sú krovité formácie. Poľnohospodársky pôdny fond v nižších lokalitách je využívaný väčšinou ako pasienky oviec, v úložnejších lokalitách aj pre pastvu hovädzieho dobytka. Na časti pozemkov boli vykonané zúrodňovacie zásahy.
Dlhodobé ciele	Posilňovať odolnostný potenciál a stabilitu lesných porastov. Podporovať ochranu poľnohospodárskej pôdy pred výmoľovou eróziou a zosuvnými procesmi. Podporovať obnovu pôvodnej poľnohospodárskej krajiny.
Hlavné smery starostlivosti	Technologické postupy v lesnom hospodárstve pri ťažbe a doprave dreva a v poľnohospodárstve riešiť so zreteľom na eróznu a zosuvnú labilitu územia. Nebudovať rekreačné, športové, ubytovacie a stravovacie zariadenia.
Podmienky ochrany	Starostlivosť o lesné ekosystémy vykonávať prostredníctvom jemnejších foriem hospodárskych spôsobov s maximálnym využitím prirodzeného zmladenia a sadobného materiálu miestnej proveniencie. Dopravnú sieť prostredníctvom odvodňovacích zariadení udržiavať v dobrom technickom stave. Technológiu približovania dreva voliť tak, aby sa minimalizovalo poškodzovanie pôdneho krytu a následného porastu mechanizmami. Chrániť a doplňať rozptýlenú zeleň v erózne labilných lokalitách a na svahoch nad 20°. Podporovať extenzívne využitie PPF v odľahlých lokalitách s cieľom zabrániť jeho prechodu do lesa. Zamedziť nepovolenej ťažbe stavebného materiálu (lomový kameň).

Ekologicko – funkčný priestor 4.5.

Vymedzenie územia	Priestor zaberá najnižšie polohy odlesneného územia a poriečne nivy s akumulačnými terasami Frankovského potoka a Rieky (dolné úseky), horného úseku Dunajca s prítokmi Jordanec a Lipník, Horbáľov potok. V priestore sa nachádzjú sídla 12 obcí.
Stručná charakteristika	Územie sa viaže prevažne na Osturňanskú a Staroveskú brázdu s veľkými plochami poľnohospodárskeho pôdnemu fondu najmä trvalých trávnatých porastov s limitovaným potenciálom na hospodárske využitie. TTP sa využíva prevažne ako pasienky oviec, v k. ú. Sp. St. Ves a Stráňany aj pre chov hovädzieho dobytka. Orná pôda zaberá malé plochy v k. ú. Veľká Franková, Sp. Hanušovce, Sp. St. Ves, Majere, Lechnica a Veľký Lipník. Na časti PPF boli realizované zúrodňovacie zásahy. Priestor sa vyznačuje znížením biodiverzity krajiny s ostrými prechodmi medzi LPF a PPF.
Dlhodobé ciele	Prispôsobiť doterajšie využívanie územia produkčnými vlastnostiam pôd a konkrétnym ekologickým podmienkam stanovíšť. Podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej krajiny.
Hlavné smery starostlivosti	Zosúladiť všetky antropické aktivity s pôdno–ekologickými podmienkami stanovíšť. Pri všetkých vodných tokoch rešpektovať podmienky ich ochrany ako komplexu hydrických biokoridorov. Rozvoj obcí a cestovného ruchu riešiť v rámci existujúcich sídelných celkov
Podmienky ochrany	Vytvárať menšie poľnohospodárske celky. Znižovať výmoľovú eróziu. Rekonštruovať rozptýlenú krajinotvornú zeleň. Pastvu oviec a hovädzieho dobytka posudzovať diferencovane a limitovať počty kusov. Pastvu, priehony a napájadlá zabezpečiť tak, aby nedochádzalo k pôdnej erózii a znečisťovaniu vôd. Minimalizovať chemizáciu a používanie umelých hnojív. Využívať tradičný spôsob aplikácie organických hnojív. Asanovať z voľnej krajiny opustené objekty poľnohospodárskej výroby, lomy stavebného materiálu a zamedziť vzniku nových. Podporovať záchranu a obnovu objektov ľudovej architektúry a využiť ich na rozvíjanie cestovného ruchu a agroturistiky. Pri spracovaní ÚPD požadovať pre každú obec vypracovanie MÚSES. Pozornosť venovať dôslednej likvidácii nelegálnych skládok odpadu, ako aj správnemu nakladaniu s odpadmi podľa Programu odpadového hospodárstva jednotlivých obcí. Zabrániť znečisťovaniu základných zložiek životného prostredia (pôda, ovzdušie, voda). Zabrániť likvidácii brehových porastov, proti eróznych terás a medzí. Zabrániť akýmkoľvek úbytkom hydrických biokoridorov a mokraďných spoločenstiev pre účely ťažby riečneho materiálu, rašeliny i aktivitám cestovného ruchu. Pri údržbe ciest nepoužívať chemický materiál.

3.12 Verejné dopravné vybavenie

Cestná doprava

Obec Matiašovce je dopravne sprístupnená prostredníctvom cesty II. tr. č. 542 – Spišská Belá – Matiašovce – Spišská Stará Ves. V súčasnom období sa na tejto komunikácii zvýšila intenzita dopravy oproti r. 1995 viac ako dvojnásobne a predpoklad ďalšieho nárastu. Cesta II/ 542 sa napája južne na cestu I/ 67 a severne na cestu II/ 543. Do Zálesia sa odpája

cesta III/ 5424.

Návrh komunikačnej siete

V prieskumoch zistený veľmi zlý technický stav komunikácií navrhujeme odstrániť ich, šírkovou úpravou a spevnením. Šírky komunikácii navrhujeme od 4,5m –6m, podľa ich dôležitosti a funkcie.

Chýbajúce chodníky na ceste II / 542 navrhujeme vybudovať v celej dĺžke obce a v predĺžení jednostranným chodníkom až na Potok a na severnej strane obce po hospod. dvor PD.

Navrhujeme nové napojenie cesty III/ 5424 na cestu II/ 542 a úpravu existujúcej križovatky tak, aby sa vylepšilo pravé a ľavé odbočenie z cesty II/ tr.
V návrhu vylučujeme terajšie nevyhovujúce napojenie bočnej ulice z časti za kostolom a ponechávame ho len ako peší prístup.

Na prieťahu cesty II/ 542 navrhujeme vybudovať zastávkové niky s prístreškami. Ich umiestnenie je vo výkrese č. 5.

Západne od obce je vymedzená územná rezerva preložky cesty II/ 542.

Pozdĺž potoka Kolconov je navrhované rozšírenie jestvujúcej komunikácie na šírku 6m.

Pešia doprava

V obci navrhujeme vybudovať obojstranné chodníky pozdĺž prieťahu cesty II/ 542. Popri ostatných komunikáciách nie je potrebné budovať samostatné chodníky, nakoľko plnia funkciu prístupovú a obslužnú, s nízkou intenzitou pohybu. Výnimkou je sprístupnenie školy, škôlky a zástavby okolo zastávok SAD.

Cyklistická doprava

Pre účely cyklistickej dopravy sú navrhované jestvujúce cesty II. a III. tr., sieť obslužných a prístupových komunikácií, lesné a poľné cesty a turistické trasy. Pozdĺž cesty II. tr. navrhujeme rozšírenie spevnených plôch aby bola zabezpečená bezpečnosť cyklistov na tejto regionálnej cyklotrase.

Dopravné zariadenia

V centre obce navrhujeme vybudovať medzi OÚ a kostolom pozdĺžne parkovisko popri ceste II/ 542. V časti Potok navrhujeme parkovisko s kapacitou cca 50 vozidiel pri lyžiarskom areáli. Garážovanie bude na individuálnych súkromných pozemkoch.

Návrh parkovacích miest pre jednotlivé zariadenia.

	Zariadenia		***počet stání***
1	Dom smútku, cintorín		4
2	Prírodné kúpalisko		5
6	Snack – bar – mlyn (20 stol.)	združ. park	10
7	Pohostinstvo		
8	Obecný úrad, pošta, kultúrne stredisko, knižnica		
16	Ubytovňa (15 lôžok)		4
25	Cintorín		
26	Cukráreň	združ. park.	3
23	Futbalové ihrisko		5
33	Reštaurácia	združ. park	80

Osobná hromadná doprava

Osobná hromadná doprava sa podľa PaR v r. 1992 sprostredkovávala linkami SAD, a to:

1. Poprad – Spišská Stará Ves – Červený Kláštor – V. Lesná = 18 párov autobusov v pracovný deň
2. Spišská Stará Ves – Osturňa = 10 párov autobusov
3. Spišská Stará Ves – Zálesie = 9 párov autobusov
4. Spišská Stará Ves – Ilavka – Jezersko – Paľov = 6 párov autobusov

Vzhľadom k tomu, že sa predpokladá zvýšená migrácia obyvateľstva za prácou mimo obec, počty spojov (aj pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov v obci) budú v návrhovom období vyhovovať.

Vplyv dopravy na životné prostredie

Hluk z dopravy.

Výhľadová intenzita dopravy podľa sčítania dopravy ÚCHD a prepočítaná koeficientmi rastu bude v r. 2015 - 8764 voz./ 24 hod., z toho 3720 nákladných vozidiel.

Základná hluková hladina vo výhľadovom období bude podľa výpočtu na ceste II/ 542 – 73,4 $dB_{(A)}$.

Pre sídelné útvary takejto veľkosti je prípustná hladina hluku 60 $dB_{(A)}$, ktorá je podľa výpočtu v 154,0m od osi vozovky. Z toho dôvodu navrhujeme odklon cesty mimo obce s prírodnými protihlukovými bariérami.

3.13 Verejné technické vybavenie

3.13.1 Vodné hospodárstvo

A. Zásobovanie pitnou vodou. - stav

V sídle Matiašovce sú vybudované dva nezávislé vodovodné systémy. Časť Matiašoviec je zásobovaná zo skupinového vodovodu Spišská Stará Ves – Lysá n/ Dunajcom – Matiašovce. Zdrojom vody je umelá infiltrácia vody z rieky Dunajec, vybudovaná na pravej strane cesty Lysá n. D. - Červený Kláštor. Minimálna výdatnosť zdroja je 4,8 ls^{-1} – studne a s umelou infiltráciou dosahuje 12 ls^{-1}. Voda je dopravovaná do vodojemu obsahu 400m^3, vybudovanom nad Spišskou Starou Vsou, vo výške 547,0 m n. m. Voda do Spišskej Starej Vsi je dopravovaná potrubím DN 150mm. Voda do vodovodného systému Matiašoviec je privádzaná spotrebným potrubím do hydrofóbnej stanice na severnom okraji sídla Matiašovce. Pri hydrofóbnej stanici je vybudovaná akumulačná nádrž 50m^3, slúžiaca ako sacia nádrž stanice. Rozvodná spotrebná sieť v Matiašovciach je zhotovená z potrubí DN 80mm, pokrývajúcej takmer celé sídlo.

Sieť vykazuje vysokú poruchovosť. Hydrofórová stanica má výkon 4,5ls^{-1}.

Návrh

Na pokrytie bilančného nedostatku vody v skupinovom vodovode je potrebné realizovať samostatné napojenie vodovodnej siete Matiašovce na zásobný vodojem 400m^3, obce Sp. Stará Ves. Pre zabezpečenie dostatočného množstva nezávadnej pitnej vody je potrebné v jednotlivých etapách zabezpečiť:

- aktualizáciu projektu stavby "Rekonštrukcia prívodu vody Matiašovce" z r. 1989, čo zabezpečí vybudovanie samostatného napojenia vodovodnej siete Matiašoviec na vodojem 400m^3 obce Sp. St. Ves
- rekonštrukciu existujúcej čerpacej stanice, inštaláciu čerpadiel na dopravu vody do Matiašoviec

- vybudovanie zásobného vodojemu 2 x 100m^3 obce Matiašovce s kótou dna na 604, 00m n. m.
- postupnú rekonštrukciu vodovodnej siete obce Matiašovce s prihliadnutím na nové tlakové pomery, potrebu zásobovania obyvateľov a požiarnu ochranu

Potreby vody pre obec Matiašovce, pri uvažovaní smerného čísla pre odber pitnej vody udávané VVaK PR Košice 46,0m^3/ obyv./ rok a počte obyvateľov 1154 os., zvýšené o 20,0 l/ os/ deň (vybavenosť) budú nasledovné:

Q_d = 168,50 m^3/ d, Q_p = 1,95 l/ s, Q_m = 2,93 l/ s, Q_r = 61 502,5 m^3/ r.

Potrebný akumulačný objem vodojemu bol vypočítaný na 175, 9 m^3. Doporučujeme vybudovať vodojem s akumulačným objemom 200, 0 m^3, ktorý bude zabezpečovať aj zásobu vody pre protipožiarny zásah.

Rozšírenie ubytovacích a lôžkových kapacít o cca 200 lôžok a stravovacích kapacít o 240 stoličiek vyvolá zvýšenie spotreby vody o 500 l/ lôžko/ deň, reštaurácia – 450 l/ zamestn/ deň, kaviareň – vináreň – 350 l/ zamest/ deň. Celková spotreba bude 110 950 l/ d, čo je 110, 950 m^3/ deň.

Hotel 200 lôžok	500 l/ lôžko/ deň	100 000 l/ d	100,00 m^3/ deň
Reštaurácia	450 l/ zamestn/ deň	6 750 l/ d	6,75 m^3/ deň
Kaviareň – vináreň	350 l/ zamest/ deň	4 200 l/ d	4,2 m^3/ deň
Spolu	110 950 l/ d		10, 950 m^3/ deň

Celkový nárast spotreby vody bude vyžadovať rozšírenie akumulácie o ďalších cca 100m^3. Riešením je využitie akumul. nádrže ČS -50 m^3

Spotrebnú sieť je navrhujeme rekonštruovať a zozšíriť do navrhovaných lokalít a k jestvujúcej zástavbe.

Doporučený spôsob zásobovania dáva záruku rovnomerného zásobovania vodou menej závislého na funkcii hydrofóbnej stanice, ako aj zníženia poruchovosti siete.

Časť Potok je zásobovaná pitnou vodou zo samostatného systému. Zdrojom vody sú pramene v lokalite Pod Cígerníkom. Voda je dopravovaná gravitačne do vodojemu obsahu 50m^3.

Spotrebná sieť je plnená gravitačne a pokrýva celú osadu. Potrubie siete je vybudované z rúr IPE profilu 50mm. Zdroje vody sú vyťažené.

Zásobovanie pitnou vodou v tejto časti je vo vyhovujúcom stave a rozvoj si nevyžaduje žiadne zásahy. Potreby vody budú:

- Q_d = 22,6 m^3/ d
- Q_p = 0,26 l/ s
- Q_m = 0,40 l/ s
- Q_h = 0,72 l/ s
- Q_r = 8249,00 m^3/ r

Potrebný obsah vodojemu bol vypočítaný na 45,0m^3. Z požiarneho hľadiska navrhujeme vodojem s užitočným obsahom 50,0m^3.

Poľnohospodársky dvor má vybudovaný vlastný vodovodný systém, ktorý dopravuje úžitkovú vodu.

B. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V sídle nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Dažďové vody sú odvádzané systémom priekop a vodotokov z územia. Splaškové odpadové vody sú zhromažďované v žumpách. Pravidelne sú vyprázdňované aj z objektov občianskeho vybavenia. Na poľnohospodárskom dvore je vybudované hnojnicové hospodárstvo. Z administratívnej budovy sú splaškové vody odvádzané do žumpy, ktorej obsah je zapracovaný do hnojnicového hospodárstva.

V sídle Spišská Stará Ves je vybudovaná kanalizačná sieť odvádzajúca odpadové vody do čistiarne odpadových vôd. Recipientom je Dunajec. Čistiareň a stoková sieť je budovaná s tým, že kapacitne pojme odpadové vody zo sídla Matiašovce bez osady Potok.

Vzhľadom na značnú vzdialenosť medzi obcou a obcou Spišská Stará Ves, obec overuje riešenie so samostatnou ČOV v Matiašovciach. V obci navrhujeme vybudovať splaškovú stokovú sieť dimenzovanú pre prevedenie splaškových vôd z časti Potok a Spišských Hanušoviec a zaústením do kanalizačnej stoky v Sp. St. Vsi. Na okraji Matiašoviec vymedzujeme rezervu pre areál technickej infraštruktúry ako zálohu vlastnej ČOV.

Množstvo splaškových odpadových vôd je zhodné s množstvom odobratej pitnej vody a bude:

- Q_d = 161,10 m^3/ d
- Q_p = 2,21 l/ s
- Q_{max} = 5,66 l/ s
- Q_{min} = 1,33 l/ s
- Q_r = 69 751,50 m^3/ r

Prínos znečistenia za deň bol vypočítaný s uvažovaním produkcie znečistenia 60,0 $gBSK_5$/ obyv. na:

S_o = 80,165 $kgBSK_5$/ d, čo predstavuje koncentráciu c_o = 497,6 $mgBSK_5$/ l.

Nárast spotreby vody o ubytovacie a stravovacie kapacity rekr. priestoru Kolconova úboč zvýši odtok SOV následovne:

- Q_d = 110,95 m^3/ d
- Q_p = 1,28 l/ s
- Q_{max} = 3,28 l/ s
- Q_{min} = 0,77 l/ s
- Q_r = 40 497 m^3/ r

Vypočítané zvýšenie prietoku SOV neovplyvní kanalizačný systém negatívne.

C. Odtokové pomery

Cez sídlo preteká z juhu na sever vodný tok Rieka, ktorý je vodárenským tokom, do ktorého vtekajú z oboch strán menšie potoky. Rieka má riečište silne meandrujúce. Z prítokov v sídle silne meandruje potok Kolconov, ktorého prietoky sú značne kolísavé vzhľadom na morfológiu povodia. Riečište Rieky je z časti chránené spevnením brehov. Ostatné vodotoky majú neupravené riečište. Konvexný breh rieky východne od materskej školy je spevnený, ale spevnenie je porušované v čase veľkých vôd. Za opevnením sa nachádza zbytok meandru koryta, v ktorom v čase zvýšených prietokov sa infiltruje riečna voda. Meander je zavážaný prebytočnou zeminou. Južne od sídla je z Rieky vedený mlynský náhon so spevneným korytom, ktorý má neovládateľný vtok. Prietok vody nespôsobuje závady v sídle.

Pre rozvoj Matiašoviec je potrebné pokračovať v spevňovaní brehov Rieky, oprave porušeného spevnenia pri materskej škole a jeho vyvýšenia pre Q 100. Potrebné je vykonať spevnenie brehov južne od jestvujúceho spevnenia. Potrebné bude vykonať spevnenie brehov

a prehĺbenie koryta potoka Kolconov od križovania so štátnou cestou po meander nad ihriskom. Spevnenie by malo byť v dĺžke 550m, zhotovené z vegetačného spevnenia (plôtiky, výsadba rýchlorastúcich stromov). Spevnenie a vyvýšenie brehov Rieky je potrebné v dĺžke 220m, doporučené je opäť vegetačné spevnenie. Začaté zasýpanie zbytku meandru Rieky je potrebné ukončiť a nadvýšiť terén. Hranice tohto územia je vhodné doplniť mokromilnými stromami (vŕba). Jestvujúci mlynský náhon je doporučené ponechať, ale vtokový objekt rekonštruovať. Nad záhradami (západný okraj) navrhujeme záchytné rigoly povrchovej vody, odvedené do prícestných rigolov.

Osadou Potok od západu na východ preteká potok, ktorého riečište je z časti upravené. Prietoky v potoku sú značne kolísavé vzhľadom na morfológiu povodia. Potok vteká do Rieky. Koryto potoka je potrebné v dĺžke 220m upraviť vegetačným spevnením.

3.12.2 Zásobovanie plynom

V r. 1996 bolo vypracované zadanie stavby plynofikácie obce Matiašovce na podklade štúdie plynofikácie oblasti Zamguria, schválenej SPP – OZ Poprad. V súčasnosti je plynofikácia ukončená.

Spotreba plynu obyvateľstva po ukončení 2. etapy bude:

a/ v obci Matiašovce

-hodinová Q_h = 304 domov x 1,5 m^3 d^{-1} = 456 m^3 h^{-1}

-ročná Q_r = 304 domov x 3950 m^3 = 1200,8 tis. m^3

b/ v osade Potok

-hodinová Q_h = 50 domov x 1,5 m^3 d^{-1} = 75 m^3 h^{-1}

-ročná Q_r = 50 domov x 3950 m^3 = 197,5 tis. m^3

Zásobným je vysokotlaký plynovod DN 150 vedený východne od intravilánu obce. Pre zásobovanie obce slúži regulačná stanica znižujúca tlak na stredný v tlakovej hladine 0,3 Mpa. Výkon regulačnej stanice je 600 m^3 h^{-1}. Stanica je situovaná na severovýchodnom okraji obce. Prípojka je riešená z rúr DN 100mm. Stredotlaková sieť pokrýva celé sídlo. Potrubie siete je z rúr PE celkovej dĺžky 4150m v jestvujúcej zástavbe a výhľadove v západnej časti dĺžky 900m. Pripojenie budov je cez domové regulátory pre 1 až 2 odberateľov.

Rekreačný priestor Kolconova úboč si vyžiada úpravu plynár. zariadení.

Zásobovanie vykurovacím plynom osady Potok je riešené zo stredotlakovej siete obce Spišské Hanušovce predĺžením siete pozdĺž zástavby. Sieť je v tlakovej hladine 0,3 MPa. Potrubie je z rúr IPE dĺžky 500m vedené jednostranne pozdĺž zástavby.

Po dobudovaní rezervnej plochy na severnom okraji osady Potok je možné prepojiť sieť Matiašovce a Spišských Hanušoviec.

3.12.3 Zásobovanie teplom

V súčasnom období je zástavba na území obce a jej katastra zásobovaná teplom a TÚV prevažne z lokálnych kotolní, resp. domových zdrojov prevažne na báze zemného plynu, alebo elektrickej energie.

3.12.4 Zásobovanie elektrickou energiou

<u>Súčasný stav.</u>

Obec Matiašovce je zásobovaná elektrikou energiou z 22 kV kmeňového vedenia č. 215 Poprad – Stará Ľubovňa. Z uvedeného vedenia sú vonkajšími prípojkami na drevených, čiastočne betónových podperných bodoch napojené nasledujúce stožiarové transformačné stanice:

Ozn.	*Typ*	*Terajší výkon kVA*	*Navrhovaný výkon kVA*	*Miesto*	*Odber*
T1	priehradová pozinkovaná	250	II. 400	MŠ	MO (premiestniť)
T2	priehradová pozinkovaná	160	I. 250	nová IBV	MO
T3	priehradová PTS	100	250	časť Potok	MO
T4	priehradová pozinkovaná	125		PD–hosp. dvor	VO
T5	priehradová pozinkovaná	160 (v oprave)		PD–mech. stred.	VO
T6	betón. h – stĺp BTS	50		VVaK	VO
T7		0	I. 100 II. 250	nová – severo - západ	

Sekundárna sieť je vyhotovená vodičmi AlFe na betónových podperných bodoch, z časti na strešníkoch a konzolách na budovách. Prípojky pre niektoré objekty občianskej vybavenosti sú vyhotovené zemnými káblami. Rozvod verejného osvetlenia je vonkajší, spolu so sekundárnymi rozvodmi. Svietidlá sú upevnené priamo na podperné body bez výložníkov.

Rozmiestnenie transformačných staníc a ich výkon pre súčasné potreby vyhovuje a rovnako sekundárna sieť je vo vyhovujúcom stave. V obci nie sú problémy s kvalitou a spoľahlivosťou dodávky elektrickej energie.

Návrh riešenia.

Vzhľadom na navrhovanú výstavbu a prestavbu riešeného územia dôjde k úmernému zvýšeniu podielového zaťaženia. V porovnaním so všeobecným trendom vo vybavení domácnosti elektrospotrebičmi uvažujeme v novej výstavbe s rozsiahlejším využitím elektrickej energie pre prípravu teplej vody, keďže obec bude v najbližšej budúcnosti plynofikovaná. Z toho sa vychádza pri výpočte merného zaťaženia bytovej časti, kde sa uvažuje s elektrifikáciou stupňa B. Predpokladá sa elektrické pečenie a v letnom období aj príprava teplej úžitkovej vody.

Výpočet podielového zaťaženia:

Predpokladaný príkon na jeden byt elektrizácie B = 8,8kW.

I. etapa	***kW***
Byty celkom 55 b. j. = 55 x 8,8 x 0,308	149
Občianska vybavenosť 25%	36
Verejné osvetlenie	5
Spolu P_p II.	190

II. etapa	***kW***
Byty celkom 57b. j. = 57 x 8,8 x 0,308	153
Občianska vybavenosť 25%	38
Verejné osvetlenie	5
Spolu P_p II.	196

I. a II. etapa spolu = P_p = (190 + 196) x 0,9 = 347kW

Nárast na transformovne: S_p = 347 : 0,8 = 434kVA.

Z uvedeného výsledného podielového zaťaženia pripadne na výstavbu v samotných Matiašovciach 362kVA, z toho v I. etape 180kVA, v II. etape 182 kVA. Výkonový podiel časti Potok bude 72kVA realizovaných v II. etape.

Rekreačný priestor kolconova úboč si vyžiada samostat. TS – 8 o výkone 400kVA.

Návrh opatrení.

V I. etape navrhujeme zvýšenie výkonu transformačnej stanice T2 na 250 kVA a výstavbu novej – T7 v severozápadnej časti samotných Matiašoviec, s počiatočným výkonom 100kVA.

V II. etape navrhujeme zvýšenie výkonu transformačnej stanice T1 na 400kVA a jej súčasné premiestnenie východným smerom k okraju obytného súboru IBV. Prepojenie s jestvujúcim sekundárnym rozvodom sa bude realizovať zemným káblovým vedením, pričom sa zároveň navrhuje prestavba vzdušnej sekundárnej siete v centrálnej časti na káblovú. ako alternatívne riešenie sa navrhuje zvážiť možnosť výstavby novej murovanej transformačnej stanice T1 na pôvodnom mieste, čo by zároveň mohlo poskytnúť ďalšiu výkonovú rezervu. Súčasne sa navrhuje zvýšenie výkonu stanice T7 na 250kVA.

Rekreačný priestor Kolconová úboč si vyžiada novú TS – 8 s výkonom 400kVA pri vodnej nádrži.

V časti Potok navrhujeme zvýšenie výkonu transformačnej stanice T3 na 250kVA.

Primárna prípojka pre transformačnú stanicu T7 sa bude realizovať vonkajším vedením na betónových podperných bodoch, pre alternatívne riešenie stanice T1 zemným káblom.

Sekundárne rozvody okrem spomínanej centrálnej časti budú vyhotovené vonkajším vedením na betónových podperných bodoch, v nadväznosti na jestvujúci rozvod.

3.12.5 Telekomunikácie

Súčasný stav

Obec Matiašovce je súčasťou UTO Spišská Stará Ves, kde je umiestnená hlavná ústredňa typ PK 202 s kapacitou 500Pp. V Matiašovciach je v priestoroch obecného úradu umiestnená vedľajšia ústredňa s kapacitou 100Pp, ktorá je v súčasnosti plne obsadená. Miestne telefónne rozvody sú vyhotovené vonkajším vedením na drevených podperných bodoch.

Návrh riešenia

Na základe smernice pre plánovanie miestnych telefónnych obvodov uvažujeme perspektívne so 60 % telefonizáciou bytového a komunálneho sektoru. Pre obec bude potrebné uvažovať s kapacitou cca 250Pp. Na základe toho navrhujeme výstavbu novej vedľajšej automatickej telefónnej ústredne, ktorá by pokryla uvedené požiadavky. Z tohto dôvodu navrhujeme rezervovať časť parcely č. 281 o výmere 15-20m2 pre telekom. objekt.

Miestnu telefónnu sieť bude potrebné rozšíriť a v celom rozsahu vyhotoviť úložnými káblami.

3.14 Starostlivosť o životné prostredie

Na kvalitu životného prostredia v obci pôsobia interné, ale i externé zdroje. Obec si zachovala relatívne hodnotné prírodné prostredie, ktoré negatívne ovplyvňuje automobilová doprava (hluk, exhaláty, fyzické a psychické ohrozenie), ale i lokálne kotolne na tuhé palivo v zimnom období (exhaláty a odstraňovanie popola pred zavedením plynu), poľnohospodárska výroba (umelé hnojivá, prašnosť pri obrábaní rolí, veľkochov) a obyvatelia (vypúšťajú splašky do rigolov a recipientov).

Poddimenzovaný je systém zásobovania pitnou vodou v časti Matiašovce, ale aj v m.č. Potok.

Uvedené negatívne zdroje sú navrhované na elimináciu nasledovným spôsobom:

automobilová doprava

- hluk je riešený v obytných funkciách pasívnym spôsobom, a to aplikáciou trojitého

zasklenia, barierovými úpravami dispozícií domov, aplikáciou akustických oplotení pre ochranu nádvorí

- fyzické a psychické ohrozenie je znižované uplatnením obojstranného chodníka pozdĺž prieťahu cesty II/ 542, v rozsahu zastavaného územia obidvoch častí a jednostranne medzi oboma časťami a hospodárskym dvorom, ďalej uplatnením zastávkových ník pre autobusovú dopravu, ako aj ich polohovou úpravou, jednostranné chodníky sú vedené u frekventovanejších obslužných komunikácií (prístup k ZŠ, MŠ a pod.).
- ďalším opatrením je znižovanie rýchlosti pohybu áut aplikáciou dopravných značiek a fyzických zábran (zmena štruktúry povrchu, zúženie komunikácie, výškové prahy).
- výhľadovo je vedená preložka cesty II. triedy na západnom okraji obce.

<u>lokálne kotolne na tuhé palivo</u>

- emisie kotolní sú eliminované plynovým vykurovaním v oboch častiach obce

<u>vypúšťanie splaškov do recipientov a znehodnocovanie spodných vôd</u>

- je riešené celoobecnou splaškovou kanalizáciou, so zaústením do ČOV. Uvedeným spôsobom je zabezpečená ochrana PHO 2° vodných zdrojov skupinového vodovodu Spišská Stará Ves.

Odvoz KO, PDO a niektoré druhy priemyselného odpadu sú lokalizované na skládku Spišská Belá. Odvozcom KO sú TS mesta Spišská Belá.

Za dočasnú skládku sutín a stavebného materiálu doporučujeme priestor pod navrhovaným športovým areálom pri MŠ, ktorý je navrhnutý na zvýšenom teréne (infiltrácia rieky).

Odvedenie povrchových vôd počas prudkých dažďov je riešené systémom záchytných rigolov zvedených do prícestných rigolov a zaústením do recipientov.

Ekologická stabilita územia je riešená zosúladením prírodných podmienok s funkciami a kapacitami navrhovanými v ÚPD. Funkciu koridoru ekologickej stability plní potok a brehové porasty, na ktoré naväzujeme s funkciami verejnej zelene a športu. Ďalším koridorom je Kolconov potok, pozdĺž ktorého navrhujeme zalesnenie spájajúce lesný porast s obcou. Tou istou metódou je navrhované zalesnenie na juhovýchodnom okraji Matiašoviec a na západnom okraji Potoka (za cintorínom), čím dochádza k vzájomnému prepojeniu ekotopov okolo sídla. Podrobnejšie sú popísané zámery MÚSES v samostatnej prílohe.

Pamiatky sú rešpektované v plnom rozsahu. Na zvláštnu formu ochrany urbanistickej štruktúry považujeme priestor hlavnej ulice s dominantou kostola, zvonice, fary, kaplnky, cintorína a existujúcej ZŠ. V katastri navrhujeme obnoviť kríže, kaplnku, studničky a pod.

3.15 Prieskumné územia, chránené ložisko

Nie sú na predmetnom území registrované.

3.16 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia

Koncepčný rozvoj obce je rozdelený do dvoch základných etáp:

1.etapa – približne r. 2007

2.etapa – približne r. 2015

etapa predstavuje realizáciu investičných zámerov v celom rozsahu sídla pre 963 obyvateľov a 150 návštevníkov. V 1. etape je navrhovaných 55 RD a ich komplexné zabezpečenie technickou infraštruktúrou, dopravou a občianskym vybavením.

3.17 Vyhodnotenie použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske a lesohospodárske využitie

3.17.1 Základné východiskové podklady PPF

- hranica súčasne zastavaného územia k 1.1.1990 (KÚ Kežmarok a ROEP obce)
- druhy pozemkov (KÚ Kežmarok a ROEP obce)

- bonitované pôdno–ekologické jednotky (BPEJ) – (PÚ Poprad-sedemmiestne kódy prevedené na päťmiestne a ROEP obce)

Na riešenom území sa nachádzajú odvodnenia.

Pôda na riešenom území je zaradená od 7. do 9.- tej odvodovej skupiny. Prevažne sa jedná o hnedú pôdu oglejenú, kyslú na svahových hlinách, stredne ťažkú až ťažkú, slabo skeletovitú. Poľnohospodárska pôda je v užívaní PD Matiašovce.

3.17.2 Zdôvodnenie navrhovaného urbanistického riešenia

ÚPN obce Matiašovce rieši jej rozvoj do r. 2015, a to na princípe postupného rozvoja. V 1.etape sa budú využívať rezervy v hraniciach zastavaného územia a neskôr aj mimo nich v ich tesnejšej náväznosti. Súčasťou riešenia je využitie prieluk, rekonštrukcia nevyužívaného bytového fondu, zamokrené, ale aj svahovité plochy. V súčasnosti je v obci 252 bytov v RD a v roku 2015 je navrhovaných 99 + 19 RD.

3.17.3 Vyhodnotenie záberu PPF

Celkove je navrhovaných na záber 19 lokalít prevažne umiestnených v hraniciach súčasne zastavaného územia (4 lokality sú mimo hranice). Plošné nároky na jednotlivé funkcie sú v tabuľke č. 1 ÚPN nárokuje záber 18,209 ha, z toho mimo hranice súčasne zastavaného územia 3,235 ha. Predpokladaná výška odvodov je 1.908 955 Sk.
Bilancia predpokladaného odňatia pôdneho fondu.

Č. Lok	***Navrh. funkčné využitie***	***Výmera (ha)***	***Výmera poľnohosp. pôdy (ha)***							***Výmera nepoľ. pôdy (ha***	***Úžív.***	***Etapa využ.***	***pozn.***
			Plocha PPF (ha)	***orná pôda***			***TTP***						
				Plocha celkom	***BPEJ***	***Sk***	***Plocha celkom***	***BPEJ***	***Sk***				
Mimo zastavané územie													
1	zastávka HD	0,043			0914062	7				0,043		1	
2	ČOV	0,21	0,21				0,21				súkr.	2	lúka
3	cintorín	0,1			0914062	7				0,1	PD	1	
4	RD, občianske vybav.	1,276	1,28	1,076 0,2	0969412 0914062	7					PD	2	roľa
12	cestovný ruch	1,05	1,05				1,05	0970413 0969412 0984672	7 7 9		PD	2	pasienok
13	vodná nádrž	0,57	0,57				0,57	0970513 0970413	7 7		PD	2	pasienok
spolu		3,235	3,11	1,276			0,83			0,143			
V zastavanom území													
5	RD, doprava, zeleň	2,818	2,818				2,818	0914062 0969412	7		súkr.	1, 2	lúka záhrada
6	RD, doprava	2,19	2,19				2,19	0914062	7		súkr.	1, 2	záhrada
7	RD	1,702	1,702				1,227 0,174	0914052 9970523	7 8		súkr.	1	záhrada

							0,301	0984883	9				
8	RD	0,084	0,084				0,084	0914062	7		súkr.	1	záhrada
9	obč. vybavenie, zeleň, doprava	1,2	0,56				0,56	0914062	7	0,64	obec	1, 2	lúka
10	RD	0,376	0,376				0,376	0914062	7		súkr.	1, 2	lúka
11	RD	0,625	0,625				0,287 0,048 0,29	0914062 0969235 0969235	7 7 8		súkr.	1	záhrady
11	RD, doprava	1,026	1,026				0,866 0,16	0914062 9970523	7 8		súkr.	1	lúka
11	RD	0,26	0,26				0,26	0969235 0914062	7 7		súkr.	1, 2	lúka, záhrada
14	RD, doprava, zeleň	1,373	1,373				1,373	0914062	7		súkr.	1, 2	lúka, záhrada
15	doprava	0,102	0,102				0,102	0914062	7		súkr.	1	lúka
16	obč. vybavenie	0,44	0,35	0,35	0969235	7				0,09	PD	1, 2	roľa
17	RD	1,204	1,204				1,2 0,004	0970413 0978262	7 9		súkr.	1	lúka, záhrady
18	RD	0,246	0,246				0,246	0914062	7		súkr.	2	záhrady
19	RD	0,309	0,309				0,309	0984673 0978262	9		súkr.		lúka, záhrady
20	RD	1,019	1,019				1,019	0978262 0984682 0984972	9		súkr.	1, 2	lúka, pasienky záhrady
spolu		13,955	13,225	0,35			12,875			0,73			
celkom		***17,229***	***16,369***	***1,626***			***14,743***			***0,873***			
celkom		***18,209***	***17,35***	***1,626***			***15,724***			***0,873***			

Vyhodnotenie odvodov za predpokladané odňatie PPF.

Č. Lokality	***BPEJ***	***Sk***	***Výmera (ha)***	***Zákl. sadzba odvodov (tis. Sk/ha)***	***Celkový odvod (tis. Sk/ha)***	***Úprava odvodu (%)***	***Výsledný odvod za odňatie (Sk)***
1	914062	7	0,043	535	23,005	-	23 005
2	0913062	7	0,21	535	112,35	- 100	0
3	094062	7	0,1	535	53,5	-	53 500
4	0969412 0914062	7	1,276	535	682,66	+ 50	1 023 990
12		7 9	0,93 0,12	535 50	497,55 6,0		503 550
13		7	0,57	535	304,95		304 950
Spolu			**3,235**				**1 908 895**

3.17.4 Vyhodnotenie záberu LPF

Východiskové podklady sú prevzaté z porastových máp LHP v M 1:10 000. Lesy sú v správe Leso – pôdohospodárskej spoločnosti Matiašovce a spadajú do LHC Červený Kláštor.

Vyňatie z LPF sa týka vodojemu – označeného „A“ o rozlohe 0,38 ha na lesnom dielci č. 320.

3.18 Vymedzenie verejnoprospešných stavieb a opatrení vo verejnom záujme.

1- areál základnej školy vrátane parku
2- športový areál pri Rieke
3- dom smútku a cintorín
4- park medzi kostolom a OcÚ
5- rozšírenie zbernej komunikácie, cesty II/542 a výstavba chodníkov
6- napojenie cesty II/542 na III/5424 do Zálesia
7- všetky novonavrhované a rekonštruované obslužné a prístupové autokomunikácie a chodníky
8- všetky areály, objekty a línie technickej infraštruktúry (systém zásobovania pitnou vodou, plynom a elektrickou energiou, systém regulácie tokov a odvodnenia, kanalizačný systém a ČOV)
9- parkovisko a vlek v Potokoch
10- verejná zeleň pozdĺž Rieky
11- zalesnenie v Matiašovciach a Potokoch, a všetky opatrenia pre realizáciu územného systému ekologickej stability chotára
12- vodná nádrž Kolconovo